

Statut

Rady vlády České republiky pro lidská práva

přijatý usnesením vlády ze dne 22. října 2001 č. 1082.

změny:

usnesení vlády ze dne 19. května 2003 č. 479,
usnesení vlády ze dne 7. prosince 2005 č. 1578,
usnesení vlády ze dne 19. dubna 2006 č. 435,
usnesení vlády ze dne 12. září 2007 č. 1044.

Článek 1

Úvodní ustanovení

- (1) Rada vlády České republiky pro lidská práva (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod.
- (2) Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 9. prosince 1998 č. 809.

Článek 2

Působnost Rady

- (1) Rada ve své činnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, a dalších právních norem upravujících ochranu a dodržování lidských práv a základních svobod a působí ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (2) Rada zejména
 - a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, zejména závazků plynoucích z:
 1. Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,
 2. Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
 3. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,
 4. Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace,
 5. Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen,
 6. Úmluvy o právech dítěte,
 7. Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - b) zpracovává pro vládu návrhy týkající se koncepcí politiky v jednotlivých oblastech ochrany lidských práv, návrhy dílčích opatření a podněty ke zlepšení stavu dodržování lidských práv, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě nebo zmocněnci vlády pro lidská práva,
 - c) zaujímá stanoviska k návrhům vládních, resortních a dalších opatření, která se týkají ochrany a dodržování lidských práv,
 - d) spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast lidských práv a s orgány územní samosprávy,
 - e) a její členové, jakož i odborné výbory (dále jen „Výbory“) a pracovní skupiny Rady (dále jen „pracovní skupiny“) a jejich členové, mohou v mezích

působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy i těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů¹⁾,

- f) schvaluje statuty Výborů.
- (3) Rada se ve spolupráci s ústředními orgány státní správy a nevládními neziskovými organizacemi podílí prostřednictvím předsedy Rady na plnění závazků vlády, spočívajících v podávání zpráv o plnění jednotlivých mezinárodních smluv.
- (4) Návrhy Rady podle tohoto článku předkládá Rada prostřednictvím člena vlády, v jehož působnosti je činnost Rady, k projednání vládě nebo příslušným členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy.

Článek 3 **Složení Rady**

- (1) Rada má 21 členů, kterými jsou předseda, místopředseda a další členové. Počet členů Rady – představitelů ústředních orgánů státní správy je roven počtu členů Rady – představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, zabývajících se problematikou ochrany a dodržování lidských práv a základních svobod a působících ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování, předseda Rady se do těchto počtů nezahrnuje. Členové Rady, s výjimkou předsedy Rady, mají své stálé zástupce.
- (2) Předsedu Rady jmenuje a odvolává vláda; je jím zmocněnec vlády pro lidská práva.
- (3) Místopředsedu Rady jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě z členů Rady. Členy Rady – představitele ústředních orgánů státní správy a jejich stálé zástupce, jmenuje a odvolává, na návrh příslušného ministra, předseda Rady. Členy Rady – představitele občanské a odborné veřejnosti a akademické obce a jejich stálé zástupce jmenuje a po projednání v Radě odvolává na návrh předsedy Rady, vláda. Členy Rady jsou:
- a) náměstci ministrů: zahraničních věcí, spravedlnosti, vnitra, práce a sociálních věcí, školství mládeže a tělovýchovy, kultury, zdravotnictví, pro místní rozvoj, hlavní inspektor ochrany lidských práv Ministerstva obrany a předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů.
- b) představitelé občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, zabývající se problematikou ochrany a dodržování lidských práv a základních svobod a působící ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (4) Funkční období členů Rady je čtyřleté. Členové Rady po skončení funkčního období vykonávají činnost do té doby, než jsou jmenováni členové noví. Toto ustanovení se vztahuje i na stálé zástupce.
- (5) Představitel občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, stejně jako jeho stálý zástupce, může být členem Rady nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období.
- (6) Členství v Radě končí:
- a) v případě náměstků členů vlády, hlavního inspektora ochrany lidských práv Ministerstva obrany a předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů a jejich stálých

¹⁾ Například zákon č. 101/2000 Sb., ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- zástupců, ukončením výkonu funkce, resp. ukončením pracovního/služebního poměru,
- b) v případě představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce a jejich stálých zástupců, vzdáním se členství před koncem funkčního období,
 - c) v případě stálého zástupce, představitele občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, skončením mandátu člena Rady, jehož je stálým zástupcem,
 - d) uplynutím funkčního období člena Rady,
 - e) úmrtím člena Rady.
 - f) odvoláním z členství v Radě.
- (7) Zastupitelnost řeší účast stálého zástupce člena Rady.
 - (8) Pravidla upravující činnost Rady, Výborů a pracovních skupin se vztahují přiměřeně i na stálé spolupracovníky.

Článek 4

Předseda a místopředseda Rady

- (1) Předseda Rady odpovídá za činnost Rady vládě.
- (2) Předseda Rady svolává a řídí zasedání Rady. Zasedání Rady se konají podle potřeby, nejméně však čtyřikrát v průběhu kalendářního roku. Na návrh jedné třetiny členů Rady svolá předseda Rady zasedání Rady tak, aby se uskutečnilo do tří týdnů od podání návrhu.
- (3) Předseda Rady dále zejména:
 - a) řídí činnost Rady,
 - b) podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály Rady,
 - c) koordinuje vyhodnocování stavu a úrovně dodržování lidských práv v České republice,
 - d) jménem Rady předkládá prostřednictvím člena vlády, v jehož působnosti je Rada, vládě návrhy v oblasti vyhodnocování stavu, ochrany, a úrovně dodržování lidských práv v České republice,
 - e) průběžně předkládá vládě prostřednictvím člena vlády, v jehož působnosti je Rada, vládě informace, návrhy a stanoviska týkající se dodržování závazků plynoucích z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, nebo jichž se hodlá stát smluvní stranou,
 - f) spolupracuje s ministrem zahraničních věcí na přípravě zpráv předkládaných v rámci kontrolních mechanismů těchto smluv, pokud nepřísluší tento úkol jiným orgánům státní správy,
 - g) koordinuje činnost Rady, Výborů a pracovních skupin a na návrh jednotlivých Výborů a pracovních skupin jmenuje jejich předsedy,
 - h) předkládá členům Rady ke schválení a k projednání návrhy materiálů Rady,
 - i) rozhoduje o tom, zda na zasedání Rady budou pozváni hosté,
 - j) navrhuje členům Rady a expertům výši odměny, pokud na ni vznikl nárok podle článku 10 tohoto statutu.
- (4) Po dobu nepřítomnosti předsedy Rady zastupuje předsedu Rady a řídí její jednání místopředseda Rady.
- (5) Pokud je to odůvodněno rozsahem činnosti Rady, může předseda Rady navrhnout vládě jmenování dalších místopředsedů Rady.

Článek 5

Členové Rady

- (1) Členové Rady se účastní zasedání Rady osobně nebo prostřednictvím svého stálého zástupce.
- (2) Členové Rady předkládají Radě návrhy a podílejí se na jejím jednání. Členové Rady se mohou účastnit i jednání Výborů a pracovních skupin.
- (3) Pokud se člen Rady ani jeho stálý zástupce nemůže jednání účastnit, omluví se předem předsedovi Rady (prostřednictvím sekretariátu Rady) a zašle alespoň neformální písemné vyjádření k jednotlivým bodům programu.
- (4) Stálý zástupce se zasedání Rady s právem hlasovat účastní pouze tehdy, není-li přítomen příslušný člen Rady. Stálý zástupce má na zasedání, kterého se takto účastní, všechna práva a povinnosti člena Rady a pro účely hlasování se považuje za člena Rady.

Článek 5a

Člen vlády, v jehož působnosti je Rada

- (1) Na jednání Rady je vždy přizván člen vlády, v jehož působnosti je Rada, a to s hlasem poradním.
- (2) Pokud se jednání Rady zúčastní člen vlády, v jehož působnosti je Rada, předseda, příp. místopředseda, který řídí jednání Rady, mu na požádání vždy udělí slovo.
- (3) Člen vlády, v jehož působnosti je Rada, má právo Radě předkládat návrhy.

Článek 6

Výbory Rady

- (1) Rada zřizuje podle potřeby stálé Výbory. Rada může zřídit maximálně devět výborů. K práci ve Výboru mohou být přizváni i externí spolupracovníci.
- (2) Výbor navrhne svůj statut a jednací řád, který předloží Radě ke schválení. Náležitostí statutu je mechanismus ustavení předsedy Výboru.
- (3) O zřízení a zrušení Výboru rozhoduje Rada. Členy Výboru jmenuje předseda Rady zpravidla na návrh členů Rady. Předsedu Výboru jmenuje předseda Rady na návrh Výboru. Činnost Výboru zabezpečuje tajemník Výboru – pracovník sekretariátu Rady.
- (4) Výbory zejména
 - a) dávají Radě podněty ke zvýšení úrovně stavu a dodržování lidských práv v České republice,
 - b) prostřednictvím svých tajemníků se podílejí na vypracovávání zpráv pro kontrolní mechanismy mezinárodních smluv o lidských právech,
 - c) zpracovávají pro Radu návrhy dílčích i systémových opatření pro zlepšení dodržování stavu lidských práv v České republice.

Článek 7 Pracovní skupiny

- (1) Rada může podle potřeby zřizovat dočasné pracovní skupiny. Mohou být zřízeny „uvnitř“ Výborů i „napříč“ Výbory. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- (2) Pracovní skupiny zřizuje a ruší předseda Rady zpravidla na návrh členů Rady. Předsedou (vedoucím) pracovní skupiny může být jen člen Rady. K práci v pracovní skupině mohou být přizváni i externí spolupracovníci.
- (3) Pracovní skupiny se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, zejména připravují podklady pro zasedání Rady.

Článek 8 Externí spolupráce

- (1) Rada může požádat o spolupráci zaměstnance státní správy, kteří nejsou členy Rady, případně externí odborníky (dále jen „experti“).
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy Rady na návrh člena Rady či jeho stálého zástupce, účastnit jednání Rady ad hoc jako hosté k určité problematice, nebo se mohou účastnit práce ve Výborech a pracovních skupinách jako stálí spolupracovníci.

Článek 9 Sekretariát Rady

- (1) Činnost Rady (včetně činnosti Výborů i pracovních skupin) zabezpečuje sekretariát Rady (dále jen „sekretariát“), který je organizační součástí Úřadu vlády.
- (2) Sekretariát zejména
 - a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady,
 - b) soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady,
 - c) zpracovává odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedy Rady,
 - d) aktualizuje informace o Radě a jejích členech, zveřejněné na internetu,
 - e) sleduje funkční období členů Rady podle čl. 3 odst. 4.
- (3) Za plnění úkolů sekretariátu odpovídá a činnost sekretariátu řídí vedoucí sekretariátu. Vedoucího sekretariátu do funkce jmenuje a odvolává vedoucí Úřadu vlády na návrh předsedy Rady.
- (4) Vedoucí sekretariátu je tajemníkem Rady, účastní se zasedání Rady s hlasem poradním a řídí činnost sekretariátu v souladu s pokyny předsedy Rady.
- (5) Sekretariát pravidelně aktualizuje informace zveřejněné o Radě a výstupech z její činnosti na www stránce Úřadu vlády. Informace musí obsahovat také výčet všech Výborů i pracovních skupin.

Článek 10 Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost Rady jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Jednání Rady, Výborů a pracovních skupin se konají v zařízeních tohoto úřadu.
- (2) Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů, v souladu s platnými právními předpisy. Pracovní cesty schvaluje předseda Rady.

- (3) Členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce.
- (4) Odměna přísluší v souladu s platnými předpisy těm členům Rady, kteří nejsou zaměstnanci státní ani veřejné správy za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na objednávku (tedy jako službu) nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti). Taková odměna náleží ve výši schválené vedoucím Úřadu vlády. Výši odměny navrhuje předseda Rady.
- (5) Na návrh předsedy Rady může být přiznána náhrada cestovních výdajů a/nebo odměna za vykonanou práci i expertovi, který s Radou spolupracuje. Pro tyto náhrady a odměny platí stejný administrativní režim jako pro členy Rady.

Článek 11 **Jednací řád Rady**

- (1) Jednací řád Rady upravuje způsob jednání Rady i jednání Výborů a pracovních skupin. Jednací řád Rady, jeho změny a doplňky, schvaluje Rada.
- (2) Výbory mají samostatný jednací řád. Takové jednací řády schvaluje Rada.
- (3) Pracovní skupiny jednají zpravidla neformálně a rozhodují konsensuálně. Pokud je třeba, řídí se přiměřeně jednacím řádem Rady, případně jednacím řádem Výboru, v jehož rámci působí. Předseda Rady rozhoduje při zřízení pracovní skupiny o tom, kterým jednacím řádem se bude skupina řídit.

Článek 12 **Závěrečná ustanovení**

- (1) Změny a doplňky tohoto statutu schvaluje vláda.
- (2) Rada ustavená podle předchozího statutu se považuje za Radu ustavenou podle tohoto statutu.
- (3) Tento statut je přístupný veřejnosti na www stránce a v sídle Úřadu vlády. Na www stránce se zveřejňuje vždy úplné platné znění statutu.
- (4) Tento statut nabývá účinnosti dne 22. října 2001.